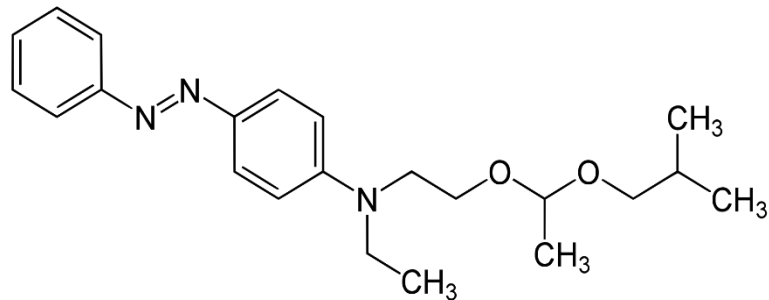

wiersma
mensonides
advocaten

Solvent Yellow in de Binnenvaart

Reinier P. van Campen

Inleiding

- Wondere wereld van de accijns.
- Waar hebben we het over?
- Juridisch kader.
- Casusposities.
- Jurisprudentie.

Juridisch kader accijns

- Wet Accijns (WA), Uitvoeringsbesluit Accijns (UB) en Uitvoeringregeling Accijns (UR).
- Wat is accijns?
 - Accijns is een belasting op o.a. minerale oliën (een accijnsgoed, AG).
 - Accijnsgoederenplaats (AGP): onder schorsing van accijns vervaardigen, verwerken of voorhanden hebben;
 - AccijnsSchorsingsRegeling (ASR): regeling waarbij je onder schorsing van accijns AG mag vervaardigen of voorhanden mag hebben.
 - Uitslag tot verbruik: onttrekken aan of voorhanden hebben van AG buiten accijnsschorsingsregeling;
- Artikel 1 lid 3 WA en 13 UR: het herkenningmiddel;
- Verboden van art 5 WA: vervaardigen en voorhanden hebben;

Juridisch kader accijns

- Artikel 25-28 WA specifiek over minerale oliën;
- Artikel 51 AW: bij wie hef je accijns?
- Artikel 66 WA; AMvB m.b.t. vrijstelling van accijns ter zake uitslag tot verbruik van MO voor scheepsaandrijving i.c. art. 19 en 20 UB.
- Artikel 80 WA en 34 UB en 54 UR: controlebepalingen en herkomstbescheiden.
- Artikel 84 WA en 56 UR: Bemonstering.
- Artikel 90 WA e.v.: Strafbepalingen.
- Accijnsrichtlijn EU.
- Handboek Accijns.
- Mededeling 61.

Casusposities

- Accijns: fiscale component en strafrechtelijke component.
- Fiscaal: naheffingsaanslag, verzuimboete en rente.
- Straf: max. 4 jaar of 4e Cat. of bedrag te weinig geheven accijns.

- Casus in de Binnenvaart:
 - Brandstof in bunkertank met te veel/weinig Solvent Yellow.
 - Ladingrestant in sloptanks niet in heffing betrokken of geen douanegeleide document.
 - Complexer: restanten ophalen bij schippers en buiten heffing doorverkopen.

Jurisprudentie

- ADO vs. Vitesse/Cambuur?
- Hof Arnhem/Leeuwarden 19-11-2019:
- Controle aan boord; Bemonstering: SY-gehalte te laag: naheffing!
- RB: Vernietigt: te weinig onderzoek door Inspecteur naar herkomst;
- Hof: Monsters bevoegd en correct genomen, “voorhanden gehad” dat is voldoende, bewijslast bij degene die zich op vrijstelling beroept. 66 WA van toepassing? Nee, want afwijkend SY- gehalte.
- Cassatie loopt nog; A.G.: Vernietigen v.w.b. bewijslast; op punt van bemonstering: suggestie om ook te vernietigen.

Jurisprudentie

- Hof Den Haag 29-11-2019
- Controle aan boord; Bemonstering: SY-gehalte te laag; herkomst niet aangetoond; gevolg is een naheffingsaanslag.
- Rb.: handhaaft naheffingsaanslag.
- Hof: vernietigt vonnis: vraag naar voorhanden hebben; Inspecteur moet bij twijfel onderzoek doen naar herkomst (wellicht al eerder een belastbaar feit), bewijslast bij Inspecteur.
- Cassatie loopt: A.G. : Hof heeft correct bewijslast verdeeld.

Jurisprudentie

- Hof Arnhem/Leeuwarden 7 juli 2020.
- Controle aan boord, bemonstering: te laag SY-gehalte.
- Gevolg: Naheffing, bezwaar afgewezen.
- Rb.: 0,2 liter monster is niet representatief voor 11.700 liter gasolie; zonder nader onderzoek niet bunkerfacturen terzijde leggen,
- Hof: Geen twijfel aan juistheid van wijze van bemonstering; SAMANCTA-norm is aanbeveling, geen verplichting; Gehalte SY strikt nemen, dus naheffing (maar geen verzuimboete).

Jurisprudentie

- Hof Den Haag 15 oktober 2020.
- Controle aan boord, bemonstering: te laag SY-gehalte; Schipper akkoord met bemonstering.
- Gevolg: Naheffing, bezwaar afgewezen;
- Rb.: Bemonstering is voldoende en lab-uitslag betrouwbaar; herkomst bescheiden: bewijslast ligt bij Schipper die zich op een vrijstelling beroept, daaraan is niet voldaan.
- Hof: Andere afweging dan Rb.: Schipper bunkert bij betrouwbare stations, kan niet alles controleren en moet erop vertrouwen dat SY-gehalte OK is. SY-gehalte is een zuiver formeel vereiste en toetsing daaraan moet in casu achterwege blijven.

Jurisprudentie

- 2x Hoge Raad in 2021.
- HR 5 februari 2021: “betrokken” bij voorhanden hebben?
- A.G.:
 - voorhanden hebben: feitelijke beschikkingsmacht en wist of redelijkerwijs kon weten dat over GG geen accijns was geheven
 - Voor 2010: “betrokkene” niet als accijnsschuldenaar aangemerkt, na 2010 wel. Maar wanneer als betrokkene aan te merken? AG weet het ook niet en suggereert prejudiciële vragen
- HR: korte klap: sprake van “betrokken bij voorhanden hebben” bij het verhandelen van dergelijke accijnsgoederen t.b.v. degene die de goederen voorhanden heeft.”

Jurisprudentie

- HR 6 augustus 2021: aantonen van herkomst van minerale olie.
- A.G.: conclusies en gemeenschappelijke bijlage bij 5 zaken.
- Bijlage over bewijslastverdeling:
- Artikel 2: Uitslag tot verbruik als *is aangetoond* dat olie aan schorsingsregeling is onttrokken zonder dat accijns is betaald.
- Wie moet aantonen? Wie bewijst dat? A.G. meent dat bewijslast in beginnel bij Inspecteur ligt. Dat volgt uit de onderlinge samenhang van art 80 WA, art 34 UB en 54 UR
- HR: Contrair; het zonder vereiste bescheiden olie in slobtanks hebben, rechtvaardigt het vermoeden dat olie niet eerder in de heffing betrokken is geweest, te ontzenuwen door de ondernemer.

Jurisprudentie

- Strafzaken: 5x Rechtbank Rotterdam op 30/1/2019.
- TTL: al dan niet opzettelijk voorhanden hebben van gasolie die niet in de heffing is betrokken.
- In alle zaken: terecht gesteld dat verdachte geen invloed had op de samenstelling van de gebunkerde gasolie; niet uit te sluiten dat op legale wijze gasolie is gebunkerd, die niet voldeed aan eisen m.b.t. gehalte SY.
- Vrijspraak volgt.

Conclusies

- Accijns is interessanter dan het lijkt!
- Eerder diffuse rechtspraak, HR lijkt de kant van de Inspecteur te (zullen gaan) kiezen.
- Gevolg: binnenvaartschipper wordt nog meer een boekhouder dan hij nu toch al is!

Oftewel:

Het wordt er niet leuker op, maar ook niet gemakkelijker!